

Ordføreren (Godskesen): I det ned-satte Udvalg har der været en almindelig Erkendelse af, at de højere Skolers Forhold i København, Frederiksberg og Gentofte er overordentlig vanskelige, og at det er nødvendigt, at det offentlige paa en eller anden Maade griber ind, hvis ikke den højere Undervisning skal komme til at staa overfor en Krise. Man har i Udvalget drøftet meget forskellige Veje, ad hvilke man kunde komme den højere Skole til Hjælp, men desværre er det ikke lykkedes at komme til Enighed, og jeg er derfor i dette Øjeblik ikke i Stand til at tale paa hele Udvalgets, men kun paa et Flertals Vegne.

Dette Flertal erkender, at det kunde være ønskeligt, saaledes som det fra anden Side er blevet fremhævet, at man paa een Gang kunde faa en Ordning af den højere Skoles Forhold hele Landet over, men da det ikke har vist sig muligt at naa frem til en saadan Ordning i dette Øjeblik, har vi ikke ment, det gik an at udsætte Ordningen af Forholdene i de tre Kommuner, hvor Stillingen for Tiden er saa overordentlig vanskelig. Vi har da ment at maatte foreslaa en Ordning i dette Øjeblik alene for de tre Kommuner, men det har været vort Øjemed, at den Ordning, som her foreslaas for denne Del af Landet, ikke skulde foregribe noget for det øvrige Lands Vedkommende, saaledes at man senere paa det givne Grundlag kunde træffe en Ordning, som kom til at omfatte alle Landets Dele, og vi gaar ud fra som en Selvfølge, at naar man senere kommer til en saadan Ordning, vil der fra alle Sider være Villighed til at ind-omme det øvrige Land de samme Fordele, som der nu er Spørgsmaal om at byde København, Frederiksberg og Gentofte.

I den Belysning maa det første Ændringsforslag, som Flertallet har stillet, ses. Det foreslaas der, at Staten alene skal overtage Skoler med Gymnasium, altsaa ikke tillige Mellem- og Realskoler uden Gymnasium. Kommunerne kommer altsaa til at overtage dels de øvrige Gymnasieskoler, dels Mellem- og Realskolerne uden Gymnasium. Tanken hermed er den, at Staten med Hensyn til sin Skolevirk-somhed skulde kunne blive indenfor den Ramme, den i Forvejen bevæger sig indenfor; thi det er jo netop Gymnasieskolerne, som til dette Øjeblik har været Genstand for Statens særlige Forsorg.

I Forbindelse med Ændringsforslag Nr. 1 stilles der under Nr. 2 Ændrings-

forslag angaaende Fordelingen af Udgif-terne. Som ærede Medlemmer erindrer, gaar det foreliggende Lovforslag ud paa, at $\frac{2}{5}$ af Udgiften skal falde paa Staten, $\frac{3}{5}$ paa Kommunerne. Denne Fordeling opretholdes i Ændringsforslag Nr. 2, men overføres paa det forandrede Grundlag, som er skabt gennem Ændringsforslag Nr. 1. Ved disse Forslag har vi søgt at imødekomme det Standpunkt, som er indtaget af det ærede Mindretal i sin Tid her i Salen og senere i Udvalget.

Det er fremdeles — jeg vil ikke sige en Imødekommen fra vor Side mod det ærede Mindretal, fordi det stemmer ogsaa med vor egen Tanke, men — noget, som stemmer med de Ønsker, der er fremkommet fra Mindretallets Side, naar vi under Nr. 9 stiller Forslag om, at der senere ved Lov skal træffes Bestemmelse om Principperne for Tjenestealderens Beregning for Lærere og Lærerinder ved de af Staten overtagne Skoler, om de samme Læreres Pensionsforhold og endelig om alle øvrige Forhold vedrørende de af Staten overtagne Skoler, som ikke har kunnet ordnes ved nærværende Lovforslag. Tanken i dette Ændringsforslag er, at Rigsdagen ikke i større Omfang, end det er absolut nødvendigt, skal give sin Myndighed fra sig for at overlade Ordningen til vedkom-mende Minister.

Ændringsforslag Nr. 10 tager Sigte paa Lovforslagets § 5, der handler om de private Skoler, som ønsker Overtagelse, men hvem man ikke straks kan tilbyde Overtagelse. Der tilsikres dem, at de fremdeles faar det Tilskud, de har haft i Aaret 1917—18. Flertallet billiger aldeles, at Skolerne skal have dette Tilskud, men det mener, at det kunde være ønskeligt, at man, uanset at Overgangen maatte trække noget ud, alligevel er i Stand til at give Lærerpersonalet ved disse Skoler den Lønningsforhøjelse, som de har gjort Regning paa og sikkert i høj Grad trænger til. Det foreslaas derfor, at det Tilskud, der omtales i § 5, kan forøges med indtil 200,000 Kr., hvilket Tilskud altsaa Staten kommer til at udrede.

I Ændringsforslag Nr. 11 gives en helt ny Affattelse af Lovforslagets § 7, der angaar Tilskuddene til de private Skoler, som ønsker at blive ved at være private. Der er her Spørgsmaal om to Ting, dels en almindelig Tilskudsregel, som omfatter alle Skoler, ogsaa dem, som fremtidigt maatte blive stiftet, dels en særlig Regel om Fiksering af Tilskud til de nu bestaaende Skoler. Hvad den almindelige